

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

29 юли 2019 година *

„Преюдициално запитване — Държавни помощи — Помощи за заетостта — Освобождаване от осигурителни вноски, свързани с договори за обучение и работа — Решение 2000/128/ЕО — Помощи, отпускани от Италия за стимулиране на заетостта — Помощи, които са частично несъвместими с вътрешния пазар — Приложимост на Решение 2000/128/ЕО за предприятие, което извършва изключително услуги за местен обществен транспорт, възложени му пряко от община — Член 107, параграф 1 ДФЕС — Понятие за нарушение на конкуренцията — Понятие за засягане на търговията между държавите членки“

По дело C-659/17

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Corte suprema di cassazione (Касационен съд, Италия) с акт от 4 юли 2017 г., постъпил в Съда на 24 ноември 2017 г., в рамките на производство по дело

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

срещу

Azienda Napoletana Mobilità SpA,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: Ал. Арабаджиев (докладчик), председател на състава, Т. von Danwitz и Р. G. Xuereb, съдии,

генерален адвокат: G. Hogan,

секретар: R. Schiano, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 3 април 2019 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), от A. Sgroi, L. Maritato и C. D'Aloisio, avvocati,
- за Azienda Napoletana Mobilità SpA, от M. Malena и S. Miccoli, avvocati,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

* Език на производството: италиански.

— за Европейската комисия, от D. Reschia и F. Tomat, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 6 юни 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 107, параграф 1 ДФЕС и Решение 2000/128/ЕО на Комисията от 11 май 1999 година относно помощи, отпускани от Италия за стимулиране на заетостта (ОВ L 42, 2000 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) и Azienda Napoletana Mobilità SpA (наричано по-нататък „ANM“) по повод на евентуално задължение в тежест на ANM за плащане на осигурителни вноски на INPS във връзка с договори за обучение и работа, сключени от ANM между 1997 г. и 2001 г.

Правна уредба

Решение 2000/128

- 3 Относно италианската правна уредба на договорите за обучение и работа в точки 62—67 от Решение 2000/128 се посочва:
 - „(62) Договорите за обучение и работа, уредени в [legge n. 863 — Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 30 ottobre 1984, n. 726, recante misure urgenti a sostegno e ad incremento dei livelli occupazionali (Закон № 863 за преобразуване в закон с изменения на Наредба-закон № 726 от 30 октомври 1984 г. за приемане на спешни мерки относно подпомагане на заетостта и повишаване на равнището ѝ) от 19 декември 1984 г. (GURI бр. 351 от 22 декември 1984 г., стр. 10691)] не са представлявали помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора за [ЕО], а мярка с общо приложение. Всъщност предвидените предимства са били приложими еднакво, автоматично, без възможност за свободна преценка и въз основа на обективни критерии спрямо всички предприятия.
 - (63) Измененията, направени през 1990 г. с [legge n. 407 — Disposizioni diverse per l'attuazione della manovra di finanza pubblica 1991-1993 (Закон № 407 за приемане на различни разпоредби за прилагане на политиката за публичните финанси за периода 1991—1993 г.) от 29 декември 1990 г. (GURI бр. 303 от 31 декември 1990 г., стр. 3)], са променили естеството на тези мерки. С тези разпоредби са внесени изменения в намаляването в зависимост от местонахождението на предприятието получател и в зависимост от сектора, към който принадлежи предприятието получател. Вследствие на това някои предприятия се ползват от по-голямо намаляване в сравнение с това, което е предоставено на конкурентни предприятия.
 - (64) Селективното намаляване, което облагодетелства определени предприятия за разлика от други в същата държава членка, независимо дали селективният подход се прилага на индивидуално, регионално или секторно равнище, представлява по отношение на разликата от намалението държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 от Договора [за ЕО], която нарушава конкуренцията и може да засегне търговията между държавите членки.

Всъщност посочената разлика облагодетелства предприятия, извършващи дейност в определени области на територията на Италия, доколкото тя не се предвижда за предприятия извън тези райони.

- (65) Тази помощ нарушава конкуренцията, тъй като укрепва финансовото положение и възможностите за действие на предприятия получатели в сравнение с техните конкуренти, които не се ползват от нея. Доколкото посочената последица настъпва в контекста на търговията в рамките на Общността, тази търговия е засегната от помощта.
- (66) В частност тези помощи нарушават конкуренцията и оказват въздействие върху търговията между държавите членки, доколкото предприятия получатели изнасят част от производството си в други държави членки; аналогично, дори когато предприятия не извършват износ, националното производство се облагодетелства, тъй като помощта намалява възможностите на установени в други държави членки предприятия да изнасят стоките си на италианския пазар.
- (67) Поради посочените по-горе причини разглежданите мерки са по принцип забранени от член 87, параграф 1 от Договора за [ЕО] и член 62, параграф 1 от Споразумението за Европейското икономическо пространство [от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3), наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“) и могат да се считат за съвместими с общия пазар само ако за тях може да се приложи някоя от дерогациите, предвидени в посочения договор или в посоченото споразумение“ [неофициален превод].

4 Що се отнася до италианската правна уредба за преобразуването на договорите за обучение и работа в договори за неопределено време, текстът на точки 97 и 98 от мотивите на това решение е следният:

„(97) Относно продължаването с една година на помощите, предвидени за договорите за обучение и работа, и тъй като тези помощи имат още по-силно изразен селективен характер, защото са ограничени само до районите по цел № 1, анализът на характера на помощ, изложен в точка V.1, буква а), е от още по-голямо значение спрямо посочената намеса на държавата.

(98) Ето защо от изложените по-горе съображения следва, че въпросните мерки могат да засегнат търговията в рамките на Общността. Предвид елементите на помощи, съдържащи се в тези мерки, трябва да се счита, че въпросната намеса на държавата попада в приложното поле на член 87, параграф 1 от Договора за ЕО и член 62, параграф 1 от Споразумението за ЕИП, тъй като се състои в държавни помощи, които нарушават конкуренцията, доколкото могат да засегнат търговията в рамките на Общността, и че тази намеса следва да се счита за съвместима с вътрешния пазар само ако за нея са приложими предвидените дерогации“ [неофициален превод].

5 Член 1 от посоченото решение гласи:

„1. Помощите, които Италия е предоставяла незаконосъобразно от ноември 1995 г. за наемане на работа на работници и служители с договори за обучение и работа, предвидени в [Закон № 863 от 19 декември 1984 г., Закон № 407 от 29 декември 1990 г., legge n. 169 — Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 29 marzo 1991, n. 108, recante disposizioni urgenti in materia di sostegno dell'occupazione (Закон № 169 за преобразуване в закон с изменения на Наредба-закон № 108 от 29 март 1991 г. за приемане на спешни разпоредби за стимулиране на заетостта) от 1 юни 1991 г. (GURI бр. 129 от 4 юни 1991 г., стр. 4) и legge n. 451 — Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 16 maggio 1994, n. 299, recante disposizioni urgenti in materia di occupazione e di fiscalizzazione degli oneri sociali (Закон № 451 за преобразуване в закон с изменения на Наредба-закон № 299 от 16 май 1994 г. за приемане на спешни

разпоредби за стимулиране на заетостта и фискализация на осигурителните вноски) от 19 юли 1994 г. (GURI № 167 от 19 юли 1994 г., стр. 3)], са съвместими с общия пазар и със Споразумението за ЕИП, доколкото се отнасят до:

- създаването на нови работни места в предприятието получател в полза на работници и служители, които още не са наети на работа или са загубили предишната си работа по смисъла на Насоките за помощите за заетост [(ОВ С 334, 1995 г., стр. 4)],
- наемането на работа на работници и служители, които изпитват особени трудности да навлязат или да се интегрират отново на пазара на труда. За целите на настоящото решение „работници и служители, които изпитват особени трудности да навлязат или да се интегрират отново на пазара на труда“, са младежи под 25-годишна възраст, лицата, притежаващи диплом за висше образование до 29-годишна възраст включително, и трайно безработните лица, т.е. тези, които са безработни от повече от една година.

2. Помощите, които са предоставяни с договори за обучение и работа, и не отговарят на условията, посочени в параграф 1, са несъвместими с общия пазар“ [неофициален превод].

6 Съгласно член 2 от същото решение:

„1. Помощите, предоставяни от Италия по силата на член 15 от [legge n. 196 — Norme in materia di promozione dell'occupazione (Закон № 196 за стимулиране на заетостта) от 24 юни 1997 г. (редовна притурка към GURI бр. 154 от 4 юли 1997 г.)] за преобразуването на договори за обучение и работа в договори за неопределен срок, са съвместими с общия пазар и със Споразумението за ЕИП, ако отговарят на условието за нетно разкриване на работно място, определено в Насоките за помощите за заетост.

Списъчният състав на предприятието се изчислява, като се извадят работните места, ползващи се от преобразуването, и работните места, създадени посредством срочни договори или договори, които не гарантират известна трайност на заетостта.

2. Тъй като помощите за преобразуване на договорите за обучение и работа в договори за неопределено време не отговарят на посоченото в параграф 1 условие, те са несъвместими с общия пазар“.

7 Член 3 от Решение 2000/128 предвижда:

„Италия приема всички необходими мерки, за да възстанови от получателите помощите, които вече са предоставени незаконосъобразно и не отговарят на условията, посочени в членове 1 и 2.

Възстановяването се извършва съобразно с процедурите по националното право. Върху подлежащите на възстановяване суми се начислява лихва от датата, на която те са предоставени на разположение на получателите, до ефективното им възстановяване. Лихвите се изчисляват въз основа на референтния лихвен процент, използван за изчисляването на субсидията, еквивалентна на регионална помощ“ [неофициален превод].

Италианското право

- 8 Със Закон № 863 от 19 декември 1984 г. Италианската република въвежда „договора за обучение и работа“. Първоначално този договор е срочен с период на обучение и е предвиден за наемането на безработни лица до 29-годишна възраст. Лицата, наети на работа въз основа на

този договор, се ползват от освобождаване от дължимите от работодателя осигурителни вноски за период от две години. Това освобождаване се прилага еднакво, автоматично и без възможност за свободна преценка на цялата национална територия.

- 9 Правилата, приложими към договорите за обучение и работа, са изменени последователно със Закон № 407 от 29 декември 1990 г. (наричан по-нататък „Закон № 407/1990“), с който се въвеждат регионални изменения на освобождаването от осигурителни вноски, със Закон № 169 от 1 юни 1991 г., с който максималната възраст на работниците, които могат да бъдат наети на работа въз основа на такива договори, се увеличава на 32 години, и със Закон № 451 от 19 юли 1994 г. (наричан по-нататък „Закон № 451/1994“), с който се въвежда договорът за обучение и работа, ограничен до една година, и се определя минимален брой часове на обучение, който трябва да се спазва.
- 10 Тези закони за изменение позволяват наемането на работа въз основа на договори за обучение и работа на млади хора на възраст между 16 и 32 години, като тази възрастова граница може да бъде увеличена по преценка на компетентните регионални органи и предвиждат пълно освобождаване от осигурителни вноски, по-специално за период на обучение от две години, в полза на предприятия, извършващи дейност в райони, в които равнището на безработица е по-високо от средното за Италия, като този период може да бъде продължен с една година при преобразуване на такива договори в трудови договори за неопределено време.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

- 11 ANM е създадено през 1995 г. вследствие на преобразуването на дружество, учредено под формата на консорциум — субект на публичното право, за единно и интегрирано управление на услуги за местен обществен транспорт в община Неапол (Италия). През 2001 г. то е преобразувано в акционерно дружество, в което тази община е единствен акционер, като целта на дружеството е да управлява услугите за местен обществен транспорт на лица и стоки, извършвани с всякакви средства на територията на посочената община.
- 12 В рамките на тази дейност между ноември 1995 г. и май 2001 г. ANM наема на работа лица, за да им осигури професионално обучение и впоследствие да ги интегрира в дружеството. Лицата са наети на работа въз основа на договори за обучение и работа по смисъла на Закон № 863 от 19 декември 1984 г., изменен със Закони № 407/1990, № 169 от 1 юни 1991 г. и № 451/1994. Преобразуването на тези договори в трудови договори за неопределено време е извършено съгласно Закон № 451/1994. За посочените договори за обучение и работа и за последващото им преобразуване ANM се е ползвало от освобождаване от осигурителни вноски, предвидено в италианската правна уредба, разглеждана в главното производство.
- 13 Тъй като Европейската комисия обявява тази правна уредба за частично несъвместима със забраната, предвидена в член 107, параграф 1 ДФЕС, в качеството си на национален орган, отговарящ за прилагането на Решение 2000/128, INPS отправя до ANM две известия за плащане на суми в размер съответно на 7 429 436,76 EUR за наемането на работа на лица въз основа на договори за обучение и работа за периода 1997—2001 г. и на 2 266 014,05 EUR за преобразуването на тези договори в трудови договори за неопределен срок, обхващащо периода 1999—2001 г.
- 14 ANM прави искане до Tribunale di Napoli (Първоинстанционен съд Неапол, Италия) да констатира, че дружеството не носи задължение да заплати тези суми. Посочената юрисдикция уважава иска на ANM, с мотива че Решение 2000/128 няма пряко действие в италианския правен ред, тъй като не налага достатъчно точно и безусловно задължение на Италианската република.

- 15 INPS обжалва решението на Tribunale di Napoli (Първоинстанционен съд Неапол) пред Corte d'appello di Napoli (Апелативен съд Неапол, Италия), който потвърждава това решение, но изменя мотивите му. Според тази юрисдикция Решение 2000/128 несъмнено е част от италианския правен ред, но не се прилага за ANM. Икономическото предимство, произтичащо от освобождаването от осигурителни вноски, не можело да засегне търговията между държавите членки, нито да наруши конкуренцията, тъй като посоченото освобождаване се отнася до дейности по местен обществен транспорт, упражнявани при неконкурентен режим вследствие на прякото им възлагане на ANM.
- 16 INPS подава касационна жалба пред Corte suprema di cassazione (Касационен съд, Италия), като поддържа, че решението на Corte d'appello di Napoli (Апелативен съд Неапол) е опорочено от грешки при тълкуването на член 107 ДФЕС и Решение 2000/128, като последното е напълно приложимо към ANM.
- 17 При тези обстоятелства Corte suprema di cassazione (Касационен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Приложимо ли е Решение [2000/128] и по отношение на работодатели, осъществяващи дейност в сектора на местния обществен транспорт в „неконкурентен“ по същество режим поради изключителността на [извършваната] услуга, които са се ползвали от освобождавания от осигурителни вноски на основание сключване на договори за обучение и работа, считано от влизането в сила на Закон [№ 407/1990], в разглеждания случай от май 1997 г. до май 2001 г.?“

По преюдициалния въпрос

- 18 С преюдициалния си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали Решение 2000/128 трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага за предприятие като разглежданото в главното производство, което въз основа на пряко възлагане от община е извършвало изключително услуги за местен обществен транспорт и се е ползвало от намаляване на осигурителни вноски съобразно с национална правна уредба, която е обявена с това решение за частично несъвместима със забраната, предвидена в член 107, параграф 1 ДФЕС.
- 19 В частност тази юрисдикция поставя въпроса дали посоченото решение намира приложение в сектора на местния обществен транспорт и дали при обстоятелства като разглежданите в главното производство са изпълнени предвидените в тази разпоредба условия за засягане на конкуренцията и търговията между държавите членки.
- 20 Съгласно постоянната съдебна практика квалифицирането на мярка като „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС изисква да са изпълнени всички посочени по-долу условия. Първо, трябва да става въпрос за намеса на държавата или чрез ресурси на държавата. Второ, тази намеса трябва да е в състояние да засегне търговията между държавите членки. Трето, тя трябва да предоставя селективно предимство на получателя. Четвърто, трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията (решение от 6 март 2018 г., Комисия/FIH Holding и FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, т. 43 и цитираната съдебна практика).
- 21 Най-напред, в случая следва да се отбележи, че в точки 63, 64 и 97 от мотивите на Решение 2000/128 Комисията е установила, че разглежданата в главното производство италианска правна уредба отговаря на първото и третото условие, посочени в предходната точка.

- 22 По-нататък, в точки 65 и 97 от мотивите на това решение посочената институция е приела, че второто и четвъртото условие също са изпълнени, тъй като, относно второто условие, помощта е укрепила финансовото положение и възможностите за действие на предприятията получатели, както и относно четвъртото условие — доколкото тази последица настъпва в контекста на търговията в рамките на вътрешния пазар.
- 23 В точки 66 и 97 от мотивите на посоченото решение се уточнява, че „в частност“ конкуренцията е нарушена и търговията между държавите членки е засегната, „доколкото“ предприятията получатели изнасят част от производството си в други държави членки или когато предприятията не извършват износ, националното производство се облагодетелства, тъй като помощта намалява възможностите на установени в други държави членки предприятия да изнасят стоките си на италианския пазар.
- 24 От една страна, противно на твърденията на ANM, от текста на точка 66 от мотивите на Решение 2000/128 не може да се направи изводът, че Комисията е ограничила приложното поле на това решение до секторите, които пряко се отнасят до търговията със стоки или услуги в рамките на вътрешния пазар, с изключение на местните сектори на услугите, какъвто е местният обществен транспорт.
- 25 Всъщност, както Съдът вече констатира, Комисията е обяснила общо в точка 65 от мотивите на това решение, че селективното намаляване на осигурителни вноски, предвидени в италианската правна уредба, разглеждана в главното производство, нарушават конкуренцията и че доколкото посочената последица настъпва в контекста на търговията между държавите членки, тази търговия е засегната, като точка 66 от мотивите на посоченото решение само онагледява тази преценка, като се използва примерът с производствения сектор (решение от 7 март 2002 г., Италия/Комисия, C-310/99, EU:C:2002:143, т. 88).
- 26 От друга страна, от съображения 65, 66 и 97 от мотивите на Решение 2000/128 следва, че второто и четвъртото условие по член 107, параграф 1 ДФЕС са изпълнени само доколкото предприятията, които се ползват от намаляването на осигурителните вноски, са изложени на конкуренция на либерализиран пазар, макар и частично.
- 27 Всъщност съгласно постоянната съдебна практика при схема за помощи като разглежданата в главното производство Комисията може просто да проучи характеристиките на разглежданата схема, за да прецени в мотивите на решението дали поради предвидените в тази схема условия последната осигурява предимство на получателите спрямо конкурентите им и дали от нея могат да се ползват участващи в търговията между държавите членки предприятия. Ето защо в отнасящото се до подобна схема решение Комисията не е длъжна да прави анализ на отпуснатите въз основа на тази схема помощи във всеки отделен случай. Едва на етапа на възстановяване на помощите ще бъде необходимо да се провери индивидуалното положение на всяко засегнато предприятие (вж. в този смисъл решение от 9 юни 2011 г., Comitato „Venezia vuole vivere“ и др./Комисия, C-71/09 P, C-73/09 P и C-76/09 P, EU:C:2011:368, т. 63 и цитираната съдебна практика).
- 28 Ето защо, преди да изискат дадена помощ да бъде възстановена, националните органи на държава членка са длъжни във всеки отделен случай да проверяват дали предоставеното на съответния получател предимство е в състояние да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки (вж. в този смисъл решение от 9 юни 2011 г., Comitato „Venezia vuole vivere“ и др./Комисия, C-71/09 P, C-73/09 P и C-76/09 P, EU:C:2011:368, т. 64 и 115).
- 29 В това отношение е необходимо да се припомни, че за да се квалифицира дадена национална мярка като „държавна помощ“, не е нужно да се установи реално въздействие на въпросната помощ върху търговията между държавите членки и действително нарушаване на

конкуренцията, а само дали помощта би могла да засегне тази търговия и да наруши конкуренцията (решение от 27 юни 2017 г., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, т. 78 и цитираната съдебна практика).

- 30 По-специално, когато предоставена от държава членка помощ укрепва позицията на някои предприятия спрямо тази на други конкурентни предприятия в рамките на търговията между държавите членки, същата трябва да се счита за повлияна от помощта. В това отношение не е необходимо самите предприятия получатели да участват в търговията между държавите членки. Въсъщност, когато държава членка предоставя помощ на дадени предприятия, дейността на националния ѝ пазар може да се запази или нарасне, което като последица намалява възможностите на установените в други държави членки предприятия да навлязат на пазара на тази държава членка (вж. по-конкретно решение от 27 юни 2017 г., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, т. 79 и цитираната съдебна практика).
- 31 Следователно условието, че помощта трябва да засяга търговията между държавите членки, не зависи от местния или регионалния характер на извършваните транспортни услуги (решения от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, т. 82 и от 14 януари 2015 г., *Eventech*, C-518/13, EU:C:2015:9, т. 69).
- 32 Що се отнася до условието да е нарушена конкуренцията, следва да се подчертае, че помощите, които имат за цел да освободят дадено предприятие от разходите, които самото то поначало би трябвало да понесе в рамките на своето текущо управление или на своята нормална дейност, по принцип нарушават условията на конкуренция (решение от 27 юни 2017 г., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, т. 80 и цитираната съдебна практика).
- 33 В случая е видно без всякакво съмнение, че осигурителните вноски, за които ANM се е ползвало от спорното в главното производство намаляване, са разходи, които то поначало би трябвало да понесе в рамките на своето текущо управление или на нормалната си дейност.
- 34 В замяна на това както пред запитващата юрисдикция, така и пред Съда ANM твърди, че през периода от 1997 г. до 2001 г. не е било изложено на конкуренция относно разглежданите в главното производство услуги за местен обществен транспорт и че през същия период италианският пазар на местния обществен транспорт не е бил либерализиран, дори частично.
- 35 Противно на ANM обаче, италианското правителство поддържа пред Съда, че през спорния в главното производство период италианският пазар на местния обществен транспорт е бил отворен за конкуренция. Освен това според посоченото правителство в Италия не е била приложима забрана за предлагане на такива услуги спрямо оператори от други държави членки и съществували примери за извършването на подобни услуги от такива оператори.
- 36 В това отношение е необходимо да се отбележи, че считано от 1995 г., няколко държави членки са започнали да отварят определени транспортни пазари за конкуренция по отношение на предприятия, които са установени в други държави членки, затова редица предприятия вече са предлагали през посочения период своите градски, крайградски или регионални услуги за превоз в държави членки, различни от тяхната държава на произход (вж. в този смисъл решение от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, т. 79).
- 37 Що се отнася до въпроса дали през този период ANM е било изложено на конкуренция, що се отнася до разглежданите в главното производство услуги за местен обществен транспорт, от представената пред Съда преписка ясно се вижда, че тези услуги са възложени изключително и пряко на ANM, без да е проведена предварително процедура за възлагане на обществена поръчка.

- 38 В преписката обаче не са налице доказателства, че Община Неапол е била задължена по силата на закон или подзаконов акт да възложи тези услуги изключително на това предприятие, от което е видно, че е било възможно посочената община да възложи тези услуги на друг доставчик, по-специално чрез провеждането на процедура за възлагане на обществена поръчка, в която да могат да участват по този начин оператори от други държави членки, както посочва италианското правителство пред Съда.
- 39 Както отбелязва генералният адвокат в точки 33—35 и 38 от своето заключение, при липсата на такова задължение, предвидено в закон или в подзаконов акт, се налага изводът, че конкуренцията при разглежданите в главното производство услуги е била възможна, така че не може да се изключи, че намаляването на осигурителните вноски, от което се е ползвало ANM, е осигурило на това дружество предимство по отношение на потенциалните му конкуренти, дори от други държави членки, нито че поради това конкуренцията на този пазар е била нарушена и търговията между държавите членки е засегната от посоченото намаляване.
- 40 Националната юрисдикция, която единствена е пряко запозната със спора в главното производство, следва да извърши необходимата проверка, за да прецени дали през спорния в главното производство период италианският пазар на местния обществен транспорт е бил отворен за конкуренция и по този начин е позволявал на операторите от други държави членки да предлагат своите услуги за осигуряване на услугите, разглеждани в главното производство, или Община Неапол е била задължена по силата на закон или подзаконов акт да възложи тези услуги изключително на ANM.
- 41 Освен това предвид обстоятелствата, посочени от генералния адвокат в точки 40 и 41 от неговото заключение относно статута на ANM и съдържанието на разглеждания в главното производство договор за услуги, запитващата юрисдикция следва да извърши евентуално необходимата проверка, за да прецени дали в периода от 1997 г. до 2001 г. ANM е упражнявало дейности на други пазари на стоки или услуги, или още на други географски пазари, отворени за ефективна конкуренция.
- 42 Всъщност, ако се установи, че в този период ANM е упражнявало дейности на такива други пазари, не може да се изключи възможността намаляването на осигурителните вноски, от което това предприятие се е ползвало въз основа на разглежданата в главното производство италианска правна уредба, да е нарушило конкуренцията и да е засегнало търговията между държавите членки на тези други пазари, освен в случай че за тези дейности не се е прилагало посоченото намаляване и е била изключена каквато и да било опасност от кръстосано субсидиране, като се докаже, че подходящо отделно осчетоводяване е гарантирало, че същите дейности не са могли да се ползват от това намаляване (вж. в този смисъл решенията от 27 юни 2017 г., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, т. 51 и от 23 януари 2019 г., *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-387/17, EU:C:2019:51, т. 42).
- 43 Предвид всички изложени по-горе съображения, на преюдициалния въпрос следва да се отговори, че освен ако проверката, която запитващата юрисдикция следва да извърши, не покаже друго, Решение 2000/128 трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага за предприятие като разглежданото в главното производство, което въз основа на пряко възлагане от община е извършвало изключително услуги за местен обществен транспорт и се е ползвало от намаляване на осигурителни вноски съобразно с национална правна уредба, която е обявена с това решение за частично несъвместима със забраната, предвидена в член 107, параграф 1 ДФЕС.

По съдебните разноси

- 44 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Освен ако проверката, която запитващата юрисдикция следва да извърши, не покаже друго, Решение 2000/128/ЕО на Комисията от 11 май 1999 година относно помощи, отпускани от Италия за стимулиране на заетостта, трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага за предприятие като разглежданото в главното производство, което въз основа на пряко възлагане от община е извършвало изключително услуги за местен обществен транспорт и се е ползвало от намаляване на осигурителни вноски съобразно с национална правна уредба, която е обявена с това решение за частично несъвместима със забраната, предвидена в член 107, параграф 1 ДФЕС.

Подписи